

Kiertotalouden toimintamallit ja Green Deal Ylivieskassa, KIDE -hanke

Kaupunginhallitus 01.04.2025 § 108

514/02.05.02/2025

Valmistelija

projektipäällikkö Janne Keränen
elinvoimajohtaja Juho Niemelä

Kiertotalous on noussut kunnille yhdeksi keskeisimmistä välineistä vastata ilmastotavoitteisiin, resurssitehokkuuteen ja kestäväan elinvoiman kehittämiseen. Kunnilla on ratkaiseva rooli siinä, miten maankäyttö, rakentaminen, purkaminen ja julkiset hankinnat tukevat kiertotaloutta. Lisäksi vastuullisen yritystoiminnan mahdollistaminen vaatii selkeitä linjauksia myös kuntatasolla.

Ylivieska on HINKU-kunta ja on vuodesta 2020 alkaen ollut sitoutunut edistämään vähähiilistä ja resurssitehokasta kehitystä. Kiertotalouden näkökulmasta kunnassa on kehitetty jätehuollon käytäntöjä ja energiatehokkuutta sekä edistetty resurssiviisasta toimintaa kaupungin eri palvelualueilla. Ylivieskan kaupungin elinvoimastrategia ja kaupunkistrategia painottavat resurssiviisasta kasvua, teollisuuden uudistumista ja uusien toimintamallien pilotointia. Nämä ovat tavoitteita, joihin kiertotalouden huomioiminen kaupungin toimissa tarjoaa konkreettisia välineitä.

Näihin tavoitteisiin vastaa valmisteltu hanke KIDE – Kiertotalouden toimintamallit ja green deal Ylivieskassa. Hankkeen tavoitteena on kehittää konkreettisia työkaluja ja toimintamalleja, joilla kiertotaloutta voidaan vahvistaa kaupungin tontinluovutuksissa, kaavoituksessa, rakennusten purkuhankinnoissa, olemassa olevan kiinteistökannan hallinnassa sekä kaupungin omassa organisaatiossa. Hankkeessa luodaan myös valmius liittyä valtakunnalliseen Kiertotalouden Green Deal -sitoumukseen, mikäli kaupungin johto katsoo sen perustelluksi.

Hankkeen erityistavoitteina ovat:

- Laatia Junnikankaan teollisuusalueelle kiertotalouden tiekartta ja kiertotaloussuunnitelma
- Kehittää kiertotalouden huomioivia tontinluovutus- ja kaavoituskäytäntöjä
- Rakentaa ohjeistusta ja toimintamalleja kaupungin rakennus- ja purkuhankkeisiin
- Toteuttaa tiekartta kaupungin omien toimialojen (esim. tekniset, sivistys-, hyvinvointi- ja hallintopalvelut) kiertotalouden kehittämiseen
- Valmistella kaupungin liittymisen edellytyksiä kiertotalouden Green Deal -sitoumukseen
- Pää toteuttaja: Ylivieskan kaupunki
- Rahoittava viranomais: Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Rahoitusinstrumentti: Euroopan aluekehitysrahasto, Pohjois-Suomen EAKR (80 %)
- Hankkeen toteutusaika: 1.1.2026 – 31.12.2027 (2 vuotta)
- Hankkeen kokonaisbudjetti: 210 613,64€, sisältäen 20 % omarahoituksen.

Hankkeeseen osallistuminen tukee kaupunkistrategian teemaa Liikkeestä elinvoimaa usean tavoitteen osalta. Hanke on osa usean hankkeen jatkumoa, mitkä tukevat elinvoimastrategiassa määriteltyä tavoitetta edistää vastuullisuutta ja kestäväa kehitystä yritys kentällä sekä omassa toiminnassa. Hankkeen omarahoitusosuuden kustannukset katetaan

elinvoimapalveluiden kustannuspaikan 1250 tiliä 4426. Hankkeen työntekijät (projektipäällikkö sekä viestintäasiantuntija) sijoittuvat kaupungin elinvoimapalveluihin.

Esittelijä	kaupunginjohtaja Maria Sorvisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää osallistua KIDE -hankkeeseen ja rahoittaa sitä vuosien 2026 - 2027 välisenä aikana enintään 43.000 euroa, mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen.
Asian käsittely	<p>Asiantuntijana kuultiin projektipäällikkö Janne Kerästä.</p> <p>Keränen poistui kokouksesta klo 15:54. Keskustelun aikana vs. kaupunginarkkitehti Taka-Eilola saapui klo 16.06, häntä kuultiin teknisen toisen edustajana hankkeesta. Tarmo Hirvelä poistui kokouksesta klo 16:34, ja palasi klo 16:38. Vs. kaupunginarkkitehti Taka-Eilola poistui kokouksesta klo 16:40.</p> <p>Keskustelun aikana Löytynoja Alpo antoi vastaesityksen, että hanke hylätään. Lisäksi Löytynoja antoi ponsiesityksenä, että lisätään elinvoimapalvelujen resursseja pysyvän hankesuunnittelijan palkkaamiseksi tähän KIDE-hankkeeseen merkityllä vastaavalla omarahoitusosuuden summalla. Löytynojan esitystä kannattivat Jaatinen ja Laakkonen.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että on annettu pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten on äänestettävä. Puheenjohtajan ehdotus äänestämisestä kättennostolla hyväksyttiin yksimielisesti.</p> <p>Kaupunginjohtajan pohjaehdotuksen (JAA) puolesta äänestivät Alanen Terttu, Sorvisto Marko, Haapakoski Paula, Häggman Sanna ja Uusikylä Tapani. Löytynojan (EI) vastaesityksen puolesta äänestivät Hirvelä Tarmo, Jaatinen Markus, Laakkonen Tanja ja Löytynoja Alpo.</p>
Päätös	<p>Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päätökseksi tulleen kaupunginjohtajan pohjaehdotuksen äänin 5-4.</p> <p>Kaupunginhallitus päättää osallistua KIDE -hankkeeseen ja rahoittaa sitä vuosien 2026 - 2027 välisenä aikana enintään 43.000 euroa, mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen.</p> <p>Asiakohdan käsittelyn jälkeen Sorvisto Marko ja Koskela Juha poistuivat kokouksesta klo 16:57. Sorviston tilalle saapui varajäsen Kangaskorte Miika klo 16:57.</p>